№ 74 Ապրիլի 28 (Մայիսի 10) 1881 Ապրիլի 28 (Մայիսի 10) № 74

ՏԱՍՆԵՐՈՐԴ ՏԱՐԻ

ՄՇԱԿ

Տարեկան գինը 10 րուբլ. կէս տարվանը 6 րուբլ։ Առանձին համարները 5 կոպէկով։

Բաժանորդագրվում են միմիայն խմբագրատան մէջ։

Թղթակցութիւնները ղրկվում են այս հասցէով Тифлисъ. Редакція «Мшакъ»

Խմբագրատանը բաց է առաւօտեան 10—2 ժամ (բացի կիրակի և տօն օրերից)

Յայտարարութիւն ընդունվում է ամեն լեզուով։

Յայտարարութիւնների համար վճարվում են իւրաքանչիւր տողին 2 կոպէկ։

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

Ներսէս պատրիարքի հրաժարականը.—ՆԵՐՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ. Ներքին լուրեր.—ԱՐՏԱՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ. [illegible] Թիւրքիա. Գերմանիա. Նամակ Թիւրքիայից.—ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ.—ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ.—ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ.—Էմիլ դը-Ժիրարդէն.

ՆԵՐՍԷՍ ՊԱՏՐԻԱՐՔԻ ՀՐԱԺԱՐԱԿԱՆԸ

Կ. Պոլսի հայոց հասարակական կարծիքը և Թիւրքիահայոց լրագրութիւնը զբաղված են այս րոպէիս Ներսէս պատրիարքի հրաժարականի խնդրով։

Պատրիարքը յայտնում է հրաժարական տալու ցանկութիւնը նոյն իսկ այն ժամանակ, երբ յունաց խնդիրը վերջանալու վրա է և հաւանական է որ նորանից յետոյ հերթական խնդիրը պէտք է լինի հայոց խնդիրը։

Այդ պատճառով Ներսէսի հրաժարականը, որ հայոց խնդրի համար մեծ ծառայութիւններ արաւ, այլ և այլ գուշակութիւնների առիթ է տալիս։ Ոմանք կարծում են թէ պատրիարքը շատ լաւ է հասկանում թէ իր յարաբերութիւնները Բ. Դրան հետ միշտ լարված լինելով, նա չէ կարող հայոց խնդրի խաղաղ լուծելուն այն օգուտ բերել, որ կը բերէր նորա տեղը մի այլ մարդ, որ նոր լինելով, դեռ ևս երկու կողմից թշնամական յարաբերութիւններ ունեցած չէ Թիւրքաց կառավարութեան հետ։ Ուրիշներ կարծում են որ Ներսէսի հրաժարականի պատճառը արտաքին անձնական ակարութիւնն է միայն։ Վերջապէս և այն միտքն են յայտնում որ զզուելով նոյն իսկ հայերի կողմից կատարված մասնաւորութիւններից և անդադար լարված խորհրդածութիւններից իր անձի դէմ, պատրիարքը անկարող է այլ ևս ծառայել ազգին։

Բայց «Մշակի» № 70 մէջ տպված մեր թղթակից Հայկակի նամակից երևում է որ Ներսէսը զայրանալու ուրիշ պատճառներ էլ ունէր և հաւանական է, որ հրաժարական տալուց յետոյ նա կրկին պատրիարք կընտրվի ազգի կողմից։ Այն ժամանակ, ի հարկէ, Ներսէսի դրութիւնը աւելի էլ ամուր կը լինի, երբ, եթէ այդպէս կարելի է ասել, ազգի ընդհանուր համաձայնութեամբ նորից կընտրվի։ Պոլսոյ Թիւրքիայի հայերը ցոյց կը տան որ յարգում են Ներսէսին և միայն նորան են ճանաչում իբրև ազգային շահերի պաշտպան, միայն նորան են համարձակվում յանձնել իրանց վիճակի բարւոքման գործը և հայոց խնդրի դատը։

Ուրեմն հաւանական է որ արտաքին հրաժարականը փոխանակ թուլացնելու նորա նշանակութիւնը, աւելի էլ կամրացնի նորա դիրքը և աւելի էլ մեծ կը տայ նորան գործել յօգուտ հայոց ազգի։

Եթէ մեր թոյլ ձայնը կարող է լսելի լինել Կ. Պոլսի մէջ, խորհուրդ ենք տալիս Թիւրքաց հայերին, եթէ հարկ լինի նորից բռնել տալ Ներսէսին, որ մեր Թիւրքիական ազգայինները նորից միաձայն ընտրեն Ներսէսին, այն մարդուն որ այդքան մեծ ծառայութիւններ արաւ հայոց ազգին, ազգի ճգնաժամի ժամանակ, գրաւոր [illegible] նորա դէմ, որևէ և հայոց ազգի շահերի դէմ լարված բոլոր խորհուրդները և կատարված տարբերակայ մասնաւորութիւնները։

Գ. Ա.

ՆԵՐՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

—

«Правит. Вѣстн.» լրագրում հրատարակված է [illegible] 10 տարեկանից մինչև 18 տարեկան [illegible]։

—

«Новости» լրագիրը հաղորդում է որ [illegible] 16 [illegible]։

—

[illegible]

—

«Порядокъ» լրագիրը հաղորդում է որ [illegible]։

—

«Голосъ» լրագրի [illegible]։

—

«Новое Время» լրագիրը հաղորդում է որ [illegible] Ս. Պետերբուրգ։

—

Ինչպէս հաղորդում է «Нов. Время» լրագիրը [illegible] Ս. Պետերբուրգի [illegible]։

—

«Голосъ» լսել է որ [illegible] Ս. Պետերբուրգից [illegible]։

—

[illegible] 100 [illegible] 200 [illegible] 400 [illegible]։

—

Մեզ գրում են [illegible] «Մշակի» [illegible]։

—

Շնորհակալութեամբ ստացանք [illegible]։

—

Շնորհակալութեամբ ստացանք [illegible] «Замѣтки о Босфорѣ и Константинополѣ» վերնագրով։

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ

ԷՄԻԼ ԴԸ-ԺԻՐԱՐԴԷՆ

—

[illegible] Էմիլ դը-Ժիրարդէնն [illegible]։

[illegible] 1802 [illegible] 1827 [illegible]

[illegible] «Emile» 1827 [illegible] «Au hasard, fragments sans suite d'une histoire san fin», 1828 [illegible] «Le Voleur» 1828 [illegible] «La mode» 1829 [illegible] 1830 [illegible] «Le journal des connaissances utiles» 1831 [illegible] 120.000 [illegible] «Le journal des instituteurs primaires», «Le musée des familles», «L'Almanach de France», [illegible] «Atlas de France par départements» և «Atlas universel».

[illegible] «Sociéte nationale pour l'emancipation intellectuelle» [illegible] 1836 [illegible] «La Presse» [illegible] «National» [illegible] 1834 [illegible] 1839 [illegible] «La Presse» [illegible] «L'Epoque» և «Le Globe» [illegible]

[illegible] 1842 [illegible] 1847 [illegible] 1848 [illegible] 7-ին [illegible] 24-ին [illegible] «Confiance! Confiance!» [illegible] (la Montagne) [illegible]

[illegible]

ԱՐՏԱՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ՌՈՒՄԻՆԻԱՅԻ ԱԶԱՏ ՕՐԷՆՔՆԵՐԸ

—

Ահա „Порядокъ“ լրագրում գտնում ենք հետաքրքիր տեղեկութիւններ Ռումինիայի ազատ օրէնքների մասին։

Սահմանադրութեան 21-րդ յօդուածի զօրութեամբ ռումինները վայելում են խղճի կատարեալ ազատութիւն։ Բուխարեշտ քաղաքում կան բազմաթիւ դաւանութիւններ, կան յունադաւան, կաթոլիկ, բողոքական, լութերական եկեղեցիներ, մահմետական մզկիթներ, հրէական սինագոգաներ, ասա այլ և այլ աղանդաւորների աղօթարաններ։ Բոլորն էլ ազատութիւն են վայելում Սահմանադրութեան վերև յիշեալ յօդուածի հիման վրա։ Կրօնական անհանդուրժողութիւն չէ, այլ համարում է, այն ինչ քաղաքական անհաւասարութիւնը պարտադիր էր կրօնական պատճառով, թէև հաստատուած է, բայց իրաւաբանական ոյժից զուրկ է Ռումինիայում։ Պատահում են Ռումինիայում և քաղաքական թշնամիներ, այնինչ թշնամի հանդէպներ ասանց որ և է հակառակ անձի մասնակցութեան։

Սահմանադրութեան 23-րդ յօդուածը խօսում է ուսման ազատութեան մասին։ Տարրական ուսումը Ռումինիայի հպատակ բոլոր մանուկների համար, առանց կրօնի խտրութեան, պարտադիր է։ Դպրոցների մեծ մասը հասարակական են, բայց հասարակութիւնը իր հաշւից պահպանում է բազմաթիւ մի մի գլուխ իւրաքանչիւր գիւղում, որի բնակիչների թիւը 300 հոգուց ոչ աւելի է։ ձրիաբար է շատ տեղերում։ Միջնակարգ գիմնազիաների պատմութեան, գնա և բազմաթիւ են գիմնազիները և երեխաները գնա պէտք ունի բազմաթիւ և շատ պատրաստական վարժարանների։

Ռումինական սահմանադրութեան հետևեալ, 24-րդ յօդուածում խօսւում է խօսքի ազատութեան մասին։ Ահա այդ յօդուածի բովանդակութիւնը։ «Սահմանադրութիւնը երաշխաւորում է իւրաքանչիւր ռումինացուն մի ազատութիւն տարածել և տպագրել իր մտքերը և կարծիքները՝ խօսքով, գրով և տպագրութեամբ։ Իւրաքանչիւր քաղաքացի պատասխանատու է ընդհանուր օրէնքների առաջ իր հասարակական զեղծումների վիրաւորութեամբ խօսքի ազատութիւնը գործածելու մէջ, են-թարկվելով այդ անուան զեղծումների համար օրէնքով սահմանած պատժամիջոցներին, բայց ոչ մի ուրիշ։ Նոր օրէնք չէ կարող ստեղծուած լինել, խօսքի ազատութեան շնորհիւ ընդհանուր խօսքն առ և է կերպով սահմանափակելու նպատակով։ Մամուլի մէջ գործած յանցանքը ենթարկւում է երդուեալների դատաստանին։ Ցէնզուրան կամ մի այլ նախազգուշական միջոց մամուլի համար գրքերի դէմ, նոյնպէս տպագրական խօսքի որ և է ձևի տարածման և փոխանցման դէմ, երբէք չէ կարող վերականգնուած լինել։ Լրագիր կամ ամսագիր հրատարակելու համար չէ պահանջւում ուրիշ թոյլտուութիւն կառավարութեան կողմից։ Ոչինչ դրամական գրաւականներ չեն կարող սահմանուած լինել՝ հրատարակիչների, գրողների, տպագրողների և վաճառողների համար։ Մամուլը երբէք չէ կարող ենթարկուած լինել վարչական նախազգուշութիւններին և ոչ մի առանձին լրագիր կամ պարբերական հրատարակութիւն չեն կարող թէ ժամանակաւորապէս դադարեցրած լինել և թէ վերջնականապէս խափանուած լինել»։

Ահա լրագրի թղթակիցը աւելացնում է որ չը նայելով խօսքի կատարեալ ազատութեան Ռումինիայում, մամուլը և ամենապաշտ տպագրական զեղծումներ և յանցանքներ շատ հազիւ են պատահում այդ երկրի մէջ։ Իսկ երբ պատահում են զեղծումներ, դրանք մեծ մասամբ պատահում են Ռումինիայի լրագրութեան յետադէմ և հետադէմ մասի մէջ։ Օրինակ՝ ազատական կուսակցութեան օրգան «Timpul» լրագիրը և մի ուրիշ յետադէմ թերթ „Resboiul“ անդադար յօդուածներ են գրում հասարակութեան մի դասակարգի ատելութիւնը միւսի դէմ գրգռելու համար։

Բայց ռումինական կառավարութիւնը անտես է անում այդ յարձակումները և զեղծումները, հասարակութիւնը չը տալով նրանց և այդպիսով վերջ է դնում յետադէմների նշանակութիւնը հասարակութեան աչքում։

—

ԹՈՒՐՔԻԱ

—

„Polit. Corresp.“ լրագրին Կ. Պօլսից գրում են հետևեալը ապրիլի 15-ից։ Դերվիշ-փաշայի հրաժեշտ տալու Բ. Դռնից զօրքել ալբանական շարժումը, որ մինչև այժմ անուշադիր էր թողած։ Ալբանիի հանձնելը յետոյ նա խիստ ազդարարեց։ Ալբանական միութիւնը և նրա հետ կողմնակիցները թողին խաղաղ շրջանակներ։ Դերվիշ-փաշայի բաղադրած յայտնեց, որ նա խստութեամբ կը հետևի միութեան ձգտումներին։ Ալբանական միութիւնը յիշեցնում է, որ նա միայն գործել էր Բ. Դրան ձեռքին և որ այժմ նա պէտք է հնազանդ լինէր, եթէ չէ կամենում փորձել իր վրա Դերվիշ-փաշայի խրատները։ Մինչև այժմ թիւրքերը և ալբանացիները փոխադարձաբար հաշտ էին միմեանց վրա, բայց դա ոչ մի արդիւնք չէ պատահել, եթէ չը հաշուենք այն խօսքը, որ պատահեցաւ Դուլցինիոյի վերջնական ժամանակ։ Այժմ երևում է պէտք է մեծեն իրանց զինուորութիւնները։ Միութեան զինուորները, փառքի ենթարկելով իրանց ցեղերը, չը գիտեն, թէ ինչի համար պէտք է կռուեն։ Միութեան բաշիբոզուկները Սկուտարում են ժողովուած։ Նրանք թւով 6000 են և բոլոր թնդանօթներ ունեն։ Նրանք բոլորն էլ վիրաւոր են, որովհետև Բ. Դուռը շարունակ երկիրներ է զինում ասպատակներին։ Մանաւանդ աւելի է նրանց Դերվիշ-փաշայի, որ Դուլցինիոն յանձնեց Չեռնոգորիային և ալբանական արիւնը թափեց։ Բ. Դուռը մտադիր չէ տալ ալբանացիներին նրանց յանկացած ինքնավարութիւնը։ Եթէ նա սակայն կը լինի կատարել Յունաստանի պահանջները և Եպիրոսին արտօնութիւններ տալ, այդ հանգամանքը մեծ վրդովմունք կը պատճառէ ծագած Ալբանիայի մէջ, որտեղ այնպիսի տարրեր կան, որոնք շարունակ նախանձում են սուլթանին, բայց կան և այնպիսիները, որոնք ընդդէմ են թիւրքաց վարչական կարգադրութեան։ Այժմ ոչ ոք չէ կարող ասել, թէ Ալբանիայի մէջ ինչ է կատարւում։

Քիւրդիստանն էլ Կ. Պօլսի մէջ անհանգստութիւն է պատճառում։ Պարսկական դեսպանը գանգատուեց սուլթանին Իրագ-գոյլթանի վրա, որ երկու պատասխանների ասուերը պատասխանում է նորից արշաւել Պարսկաստանի վրա։ Սուլթանը հանդստացրեց դեսպանին, հաւատացնելով, որ նա բոլոր զօրքերը է կազմել չէ լինի գիտութեան մասին։ Արդիւլ-Համիդ խօսեցաւ դեսպանին Կ. Պօլսոյ հրաւիրել շէյխ-Իրագ-գոյլթանին և հրամայել նրան, որ Պարսկաստանի վրա արշաւանք չը գործէ։ Սուլթանը հաստատեց է, որ շէյխը նրա ազնիւ և հաւատարիմ ծառան է։ Սուլթան-փաշան մի քանի օր առաջ նոյն դեսպանին բացատրեց այդ կարծիքը յայտնեց, նա չէ լինի ներդաշնակ մի գաւառի անտանելի, որ հրաժարվում է կատարել Բ. Դրան հրամանները։ Պարսկական և թիւրքաց հողերի վրա ապստամբութեան թիւրք թափառական ցեղերը այնքան հանդուգն են թիւրքաց զօրքերից, որ ստիպուած են եղել յայտնել իրանց հնազանդութիւնը։ Նրանք ստիպուած կը լինեն գործել Դիարբէքիրի և Ալեպի նահանգները, որպէս զի խառնուելով այնտեղի ազգաբնակութեան հետ, ապագայում անվնաս դառնան։

—

ՖՐԱՆՍԻԱ

—

Լրագիրների մէջ կարդում ենք հետևեալ թղթակցութիւնը։ Տունիսի բէյը, խօսելով Լոնդոնի „Times“ լրագրի թղթակցի հետ, յայտնել է, որ նա ընդունած այժմ չէ ընդդիմանայի ֆրանսական զօրքերի արշաւանքին, այդ կը լինէր մի հարկ իրեն այդ արշաւանքի չէ գոյ բաւականանալով Նրանով, որ նա ներել է ֆրանսիացիներին գրաւել Տունիսը։ Բէյի կարծիքով այժմեան արշաւանքի պատճառը ֆրանսիական հիւպատոս Ռուստանն է, որ փոքրին ամենայն ընդդէմ-գործում համաձայնւում էր բէյին ընդունել ֆրանսիայի համաձայնութիւնը։ Բէյը մերժել է այդ առաջարկութիւնը, ի նկատի ունենալով պետութիւնների գործակցութիւնը և այն հանգամանքը, որ Թիւրքիայի հարկատու իշխան է։

Եթէ չնայելով Տունիսի բէյ մերժելու հետևեալ այն նախադասութիւն, որ նա յայտնել է „Times“ լրագրի թղթակցին, այն ժամանակ Տունիսի վրա յարձակվող ֆրանսիական զօրքերի գործողութիւնը բաւական դժուար կը լինէր, քանի որ ֆրանսիացիները գրաւել են Տաբարկա կղզին և ամրացնելով նրա ափերը, նրանք այդ և չեն կարող ասել, որ արշաւանքի նպատակն է պատժել մի քանի աւազակ ցեղերին։ Երկրի խորքը մտնելը անհրաժեշտ է դարձել և երբ ֆրանսիական զօրքերը կը գրաւեն Տունիսը։

Բայց եթէ այդ շարժումը արդիւնքի չէ հասցնի և Տունիսի կառավարութեան գործ-

---

տեղեկացան, այդ սրտերը պաշտպանում և յաճախ պարսաւում էր լրագրի մէջ, այն՝ նա ասպարէզի ամէն գործից այն բոլոր ձեռնարկութիւնների և անձանց դէմ, որոնց ձեռքին իշխանութիւն կար։ Նրանից յետոյ, երբ նա հերթով յարձակվում էր Լուի Ֆիլիպի միապետութեան ժամանակ կառավարութեան միապետական բնոյթի և յաճախ հանրապետութեան վրա, և յետոյ պաշտպանում էր նրանց։ Նա առաջ միջնակերպ գործ էր գնում գեներալ Կաւենեակի ընկերոջ և նրա անկ կառավարութեան դէմ գրելու իշխան Լուի Նապոլէոնին։ Բայց շուտով նա Լուի Նապոլէոնից էլ երես դարձ առաւ և մինչև անգամ շարութեամբ յարձակվում էր նրա վրա։ 1851 թւի դեկտեմբերի 2-ի պետական հարուածից յետոյ, Ժիրարդէն 1852 թւի յունուարի 9-ի օրէնքի հիման վրա, արտաքսուեց Ֆրանսիայից։ երկու ամսից յետոյ, երբ նրա վերադարձը թոյլ տրուեց, նա Ֆրանսիա վերադարձաւ։ Թողութիւնից առաջ՝ նա շուտով կրկին սկսեց խմբագրել իր լրագիրը, որից նա հրաժարուեց միայն 1856 թւին, երբ իր բաժինը վաճառեց բաժնէր Միլլիոյին 800,000 ֆրանկով։ 1866 թւի յունիսին, Լևիի ժիրարդէն գնեց «La Liberté» նոր լրագիրը։ որը շատ շուտով նշանակութիւն ստացաւ թէ իր աղմկոտ յօդուածներով և թէ էժանութեամբ։ 1870 թւի յունիսի 2-ի միներա-րութեան կազմակերպութիւնից յետոյ Ժիրար-դէն նախանձորդից մամուլ փորձ քաղաքի կառավարչական կազմակերպութեան նախագահութեան համար կարգված յանձնաժողովի ան-դամներից։ Ժիրարդէն տարածական զարկ վերաբերութեամբ ընդդիմադիր անդամ էր, որին յանձնեցին պաշտպանել պարլամենտական յանձնաժողովի առաջ գրաւի նորին փոխարէնու-թիւնը և նախկին լինելով մամուլից լրագրական ամենալաւ վերահասութիւնների մէջ, պաշտպանում էր պետական նշանակալիցները լինելը և պահանջում էր պարտական օրէնքների ենթել, որպէս պետական հրամանը։ Ֆրանսա-պրուսական պատերազմից յետոյ Ֆրանսիան պաշտպանում գրած գեներալ, Ժիրար-դէն, յուլիսի 27-ից, գտնում է անհրա-ժեշտ Հայրենիքի պաշտպանութիւնների համար, որ նա տալ Հռենոս գետաբերանը։ Հէնց այս ժամանակ Ժիրարդէն թողեց լրագրական գործունէութիւնը և ծախեց «La Liberté» լրագիրը 1,000,000 ֆրանկով իր աղգական Դէտրուասին վրա։ Բա-րիզի պաշարման ժամանակ Ժիրարդէն շարու-նակում էր հրատարակել իր լրագիրը Լիմոժում, մեծ աջակցութիւն էր գտնում պաշտպանողական ժամանակ վրա և 1870 թւի դեկտեմբերի 24-ին մի գիրք հրատարակեց «Հաշիւը ալ—ը բերե-լի կը այն բոլոր անցքերի, որի մէջ Դանիէլմասայի մեջ հաստատութեան խիստ կերպով էր քննեց։ Լա-մարտինի ժամանակ Ժիրարդէն հրատարակում էր «L'Union Française», որի մէջ նա այն միտքն էր յայտնում, թէ Ֆրանսիան նորից 15 գա-ւառական խմբերի վրա բաժանել։ 1874 թւի նոյեմբերի 15-ին Ժիրարդէն «La France» լրա-գրի գլխաւոր խմբագիրը դարձաւ, որը, չը նա-յելով նրա բոլոր ջանքերին, գնա եւ չը կարո-ղացաւ նշանակութեան ունենալ իր վրա գործել։ երբ 1877 թւի մայիսի 16-ի նըս-տումը պատահեց, հէնց միւս օրը Ժիրարդէն յօդուածներ գրեց հաշիւնալ դէմ, և իր աւելա-րական տաղանդով սկսեց խիստ կերպով յար-ձակվել Մակ-Մագոնի կարգինալ վրա։ Բա-ցի դրանից նա «Petit Journal»—ի ամենապլխա-ւոր աշխատակից միմի էր։ Ժիրարդէնի Աւստ-րիա հրատարակչական կանցլերը աշխատակիցներ, բայց նա հրաժարուեց, ասելով, որ ինքն իր լրա-գրով աւելի օգուտ բերեց, քան պաշտօնի վրա։ Ալիսա ամենայն, երբ Դերէմէն պատգամաւորների ժողովի մէջ բանելով թէերի տակը, նոյնպէս յայ-տնում էր Ժողովում դէմ քաղաքը, Ժիրարդէն հա-մաձայնեցաւ հանդէս գալու որպէս հան-դիսատ, որպէս «Ժողովրդի բարեր անձնական իշխանութեան դէմ։ 1831 թւի յունիսի 13-ին, Լևիի Ժիրարդէն պսակվեց Դէլֆին Գէյ օրիոր-դի հետ, բանաստեղծուհու այն ժամանակներից միջի հետ, որը իր ժամանակի ամենաշատ պատաւոր ասպարէզի գրական աշխարհում։ 1855 թւի յունիսի 25-ին այրիանալով, Ժիրարդէն պսակվեց 1856 թւի հոկտեմբերին իշխանուհի Ցիֆենպոխի՝ Մեք-լինի Նասսաւեան աղջիկը աղջկայ հետ, որի հետ 1870 թւի պաշտօնապէս յետոյ, գնա բաժանուեց իր ամուսնացաւ որդու չը համաձայնելու աղջկան։ Ժիրարդէն վերջացրեց նրանով, որ ամուսնութիւնը բաժանեցին։ Ժիրարդէն 1842 թ.ին առաջ պատասխան ընդդէմ պատասխանելու։ Ժիրարդէն դրամաբանական հեղինակութիւններ թուում գիտէ է մեծ և նրա երկու գլխաւոր դրամատիկական գործերը՝ «Le Supplice d'une femme» և «Les deux Soeurs»։ Այդ երկու պիէսները նա նըր-կայացրել են բեմի վրա։ երկրորդը յաջողու-թիւն չունեցաւ։ Ժիրարդէն բացի դրանից գրեց և հետևեալ պիէսները ևս. «La fille du millionnaire», «Le mariage d'honneur», «Le malheur d'être belle» և այլն։ Բացի դրամատիկութիւնից պարապելով և տնտեսական մտածողութեամբ։ Ժիրարդէն ունեցել նշանաւորութիւն ի գէտ։ Հասարակական կարծիքի բոլոր փոփոխութիւնների մէջ Ժիրարդէն պահում էր մի նոր ասա գեղեցկագոյն աշխեպոք—մամուլի մէջ հոր մեծնիկի կառավարել ազատութեան ազդեցիկ։